

SISÄLLYSLUETTELO

1. KOKOUKSEN AVAUS	4
2. KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUS	4
3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN	4
4. PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN	4
5. TOIMINTARYHMIEN TILANNEKATSAUS	4
6. KIERTOLIIKE – PÄIJÄT-HÄMEEN KIERTOTALOUSMALLI JA UUDET LIIKETOIMINTAMAHDOLLISUUDET -HANKE	5
7. PÄIJÄT-HÄMEEN ELINKEINO- JA KASVULINJAUKSET	7
8. PÄIJÄT-HÄMEEN ENNAKOIDUN RAKENNEMUUTOKSEN VARAUTUMISSUUNNITELMA 2016	8
9. YHTEISTYÖRYHMÄN JÄSENTEN JA VARAJÄSENTEN VAIHTUMINEN	8
10. TIEDOKSISAANTIASIAT	9
11. MUUT ASIAT	9
12. YHTEISTYÖRYHMÄN SEURAAVA KOKOUS	9
13. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN	9

Aika: Tiistaina 29.3.2016 klo 9.00 – 10.44

Paikka: Lahden kaupungintalo

(x) **Jari Salonen**, Päijät-Hämeen liitto, (KOK, Lahti) *puheenjohtaja* () Merja Vahter (KOK, Lahti)

Maakunnan liitto ja sen jäsenkunnat

(-) Riitta Karjalainen (KOK, Orimattila)	(-) Riitta Siltanen (KOK, Nastola)
(-) Mika Järvinen (KOK, Sysmä)	(-) Tuomo Riihilahti (KOK, Asikkala)
(-) Sanna Koponen (SDP, Heinola) I vpj.	(-) Tuula Koivunen (SDP, Orimattila)
(-) Eero Vainio (SDP, Lahti)	(x) Erkki Nieminen (SDP, Lahti), poistui 9.20
(-) Eila Lampio (SDP, Nastola)	(-) Aino Lindeman (SDP, Hollola)
(-) Arja-Leena Lammi (PS, Lahti)	(-) Taisto Tervo (PS, Hartola)
(x) Hannu Heikkilä (KESK, Hämeenkoski)	() Matti Siirola (KESK, Hollola)

Ohjelmaa rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot

(x) Pekka Savolainen , Hämeen ELY, II vpj.	() Riitta Turunen
(x) Tommi Muilu , Hämeen ELY	() Harri Mäkelä
(-) Sinikka Kauranen , Hämeen ELY	(x) Niina Lamberg
(-) Jarmo Paukku , Hämeen ELY	(x) Kari Sartamo
(-) Mirja Hyvärinta , Uudenmaan ELY-keskus	(-) Janne Kojo
() -, Etelä-Suomen AVI	(-) Sanna Puura
() -, Suomen metsäkeskus	(x) Seppo Leinonen
(x) Hannu Rantanen , Lahden yliopistokeskus	() Senja Jouttimäki

Alueen kehittämisen kannalta tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt

(-) Outi Hongisto , Päijät-Hämeen yrittäjät ry.	(-) Pentti Patosalmi
(-) Jussi Eerikäinen , Hämeen kauppakamari	(-) Päivi Pulkki
(x) Sari Niemi , AKAVA	() Airi Aikio
(-) Jyrki Näsi , MTK-Häme	(x) Päivi Rönni
(-) Elina Moisio , EK	(-) Jukka Lempiäinen
(-) Anja Sagulin , SAK	(-) Jari Rantala
(x) Sakari Kopperoinen , STTK	() Satu Vähäkallio
(-) Seija Karevaara , Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiri	(-) Matti Seppä

Muut osallistujat:

- (x) Jari Parkkonen, Päijät-Hämeen liitto, *sihteeristö*
(-) Riitta Nieminen, Päijät-Hämeen liitto, *sihteeristö*
(x) Juha Hertsi, Päijät-Hämeen liitto, *sihteeristö*
(x) Asta Kortesaari, Päijät-Hämeen liitto, *sihteeristö*

ALLEKIRJOITUKSET

Jari Salonen
Puheenjohtaja

Pekka Savolainen
II Varapuheenjohtaja

Asta Kortesaari
Sihteeri

KÄSITELLYT ASIAT 1–13 §

PÖYTÄKIRJANTARKASTAJAT

Olen tarkistanut kokouksen pöytäkirjan ja todennut sen kokouksen kulun mukaiseksi.

___ / ___ 2016

___ / ___ 2016

Allekirjoitukset

Sakari Kopperoinen

Päivi Rönni

PÖYTÄKIRJA NÄHTÄVÄNÄ

Päijät-Hämeen liiton toimistossa / 2016 kello 9.00 – 15.00

Todistaa

Pöytäkirjanpitäjä

Asta Kortesaari

1. KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avaa kokouksen.

2. KOKOUKSEN PÄÄTÖSVALTAISUUS

Yhteistyöryhmä on kuntalain 58 §:n mukaan päätösvaltainen, jos enemmän kun puolet jäsenistä on läsnä.

EHDOTUS (pj.):

Todetaan kokouksen päätösvaltaisuus.

PÄÄTÖS:

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. KOKOUKSEN TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

EHDOTUS (pj.):

Yhteistyöryhmä hyväksyy esityslistassa esitetyn kokouksen työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS:

Yhteistyöryhmä päätti, että asia numero 6 käsitellään ennen asiaa numero 5.

4. PÖYTÄKIRJANTARKASTAJIEN VALITSEMINEN

EHDOTUS (pj.):

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Outi Hongisto ja Jyrki Näsi tai poissa ollessa heidän varajäsenensä.

PÄÄTÖS:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Sakari Kopperoinen Outi Hongiston ja hänen varajäsenensä poissa ollessa ja Jyrki Näsin poissa ollessa hänen varajäsenensä Päivi Rönni.

5. TOIMINTARYHMIEN TILANNEKATSAUS

Toiminnanjohtaja Jukka-Pekka Jauhiainen antaa tilannekatsauksen toimintaryhmien Etpähä ry:n ja Päijänne-Leader ry:n hanketoiminnasta.

EHDOTUS (pj.):

Merkitään tiedoksi

PÄÄTÖS:

Merkittiin tiedoksi.

6. KIERTOLIIKE – PÄIJÄT-HÄMEEN KIERTOTALOUSMALLI JA UUDET LIKETOIMINTAMAHDOLLISUUDET -HANKE

Hankkeen esittelee TKI-johtaja Kati Manskinen ja projektipäällikkö Maarit Virtanen Lahden ammattikorkeakoulusta.

Viite:

Uudenmaan liitolle osoitettu EAKR-rahoitushakemus numero 302478, saapumispäivämäärä 12.2.2016, diarinumero EURA2014/3718/09 02 01 01/2016/UML

Hakija:

Lahden ammattikorkeakoulu Oy

Osatoteuttaja(t):

Lahden Seudun Kehitys LADEC Oy, Lahden Työn Paikka Oy, Lappeenrannan teknillinen yliopisto, Muovipoli Oy

Hankkeen sisältö, kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma:

Tausta ja tavoite

Kiertotalous on talouden uusi malli, jossa materiaalit ja arvo kiertävät ja tuotteille luodaan lisäarvoa palveluilla sekä älykkyydellä. Kiertotalouden mahdollisuudet on tunnistettu niin EU:n kiertotalouspaketissa, kansallisesti hallitusohjelmassa kuin Päijät-Hämeessäkin.

Kiertoliike-projektissa luotavan Päijät-Hämeen kiertotalousmallin ja kiertotalouteen siirtymisen road mapin päätavoitteena on edistää kiertotalouteen liittyvää liiketoimintaa maakunnan kehittämisen lähtökohdista. Tavoitteena on tukea alueen yritysten nykyisten prosessien, tuotteiden ja palveluiden muutosta kiertotalouden suuntaan, edistää uuden liiketoiminnan syntymistä ja etsiä uusia käytännön ratkaisuja. Projektin tavoitteena on lisäksi vahvistaa kiertotalouteen liittyvää osaamista alueella ja mahdollistaa uusia innovaatioita. Yksi tavoite on toiminnan kansainvälistäminen.

Toimenpiteet

Projektin toimenpiteinä luodaan Päijät-Hämeen kiertotalousmalli, mikä sisältää tiedon alueen materiaalivirroista, toimijaverkostoista sekä kiertotalouden kehitystarpeista eri osa-alueilla. Kiertotalousmalli visualisoidaan hyödyntäen informaatiomuotoilua. Kiertotalousmalli sisältää biologiset ja tekniset materiaalivirrat sekä kuluttajalähtöisen kiertotalousliiketoiminnan mahdollisuudet. Kiertotalousmallin perusteella laaditaan road map kohti kiertotaloutta yhdessä alueen sidosryhmien kanssa. Tunnistetuista liiketoimintamahdollisuuksista valitaan vähintään viisi työstettäväksi liiketoimintamalleiksi.

Projektin pilotti- ja demonstraatioympäristöihin liittyvässä osassa kartoitetaan alueella olemassa oleva kiertotalousosaaminen ja resurssit sekä selvitetään tarve yhteisille demonstraatioympäristöille ja investoinneille. Projektissa pilotoitava fyysinen ja digitaalinen kierrätysmateriaalikirjasto tuo suunnittelu- ja muotoiluosaajille tietoa uusista materiaaleista ja niiden ominaisuuksista innovaatio- ja tuotekehitysprosesseihin.

Käyttäjälähtöisen liiketoiminnan potentiaalia selvitetään mm. käyttäjäkartoituksilla. Lisäksi tehdään nopeaa kokeilevaa testausta ja valmistetaan uudelleen muokattuja prototyyppien. Projektin kokeilevan kehittämisen kohteena on uuden kierrätysliiketoimintaan keskittyvän palveluyksikön testaaminen ja mallintaminen. Projektissa tehtävä massalaitoksen toteutus suunnitelma mahdollistaa uuden liiketoiminnan syntyä.

Tulokset

Projektin tuloksina saadaan visuaalinen kiertotalousmalli, road map kiertotalouteen siirtymiseksi, arviot alueen kiertotalouden liiketoimintamahdollisuuksista sekä liiketoimintamallit valituille kiertotalouden ratkaisuille. Muita tuloksia ovat toteutusmalli yhteisille demonstraatioympäristöille, fyysinen ja digitaalinen kierrätysmateriaalikirjasto, muotoiluprojektien prototyyppien, monistettava palvelu- ja liiketoimintakuvaus täyden palvelun kierrätyskeskuksesta sekä toteutus suunnitelma massalaitokselle. Tuloksena saadaan myös tietoa kiertotalouden uusista ratkaisuista kuten jakamistaloudesta tai

prosesseista uudenlaisten lannoitetuotteiden kehittämiseksi. Projektin tuloksia ovat lisäksi kansainväliset rahoitushakemukset toiminnan skaalaamiseksi.

Toteuttajat

Projektia koordinoi Lahden ammattikorkeakoulu ja muina toteuttajina ovat Lahden seudun kehitys LADEC Oy, Lappeenrannan teknillisen yliopiston Lahden yksikkö, Muovipoli Oy ja Lahden Työn Paikka Oy.

Haettava EAKR- ja valtion rahoitus	696 811	70 %
Kuntien rahoitus	214 747	21,6 %
Muu julkinen rahoitus	49 909	5 %
Yksityinen rahoitus	33 982	3,4 %
Kokonaiskustannusarvio	995 449	100 %

Hankkeen kohdealue:

Päijät-Häme

Ohjelmayhteys:

Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020 -ohjelma

Toimintalinja 2, Uusimman tiedon ja osaamisen tuottaminen ja hyödyntäminen

Eriytavoite 4.1, Tutkimus-, osaamis- ja innovaatiokeskittymien kehittäminen alueellisten vahvuuksien pohjalta

Hankkeen kokonaiskustannukset:

995 449 euroa

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus:

696 811 euroa

Hankkeen kesto:

1.3.2016 – 31.8.2018

Valmistelijan perustelut:

Hanke luo Päijät-Hämeen kiertotalousmallin. Kiertotalousmalli sisältää tietoa alueen materiaalivirroista, toimijaverkostoista sekä kiertotalouden kehitystarpeista eri osa-alueilla.

Kiertotalousmalli visualisoidaan hyödyntäen informaatiomuotoilua. Kiertotalousmalli sisältää biologiset ja tekniset materiaalivirrat sekä kuluttajalähtöisen kiertotalousliiketoiminnan mahdollisuudet. Hankkeessa laaditaan edistämissuunnitelma tavoitteiden saavuttamiseksi yhdessä alueen sidosryhmien kanssa. Lisäksi työstetään liiketoimintamalleja ja luodaan materiaalikirjasto (digi ja tila).

Hanke on maakuntaohjelman mukainen ja tukee monipuolisesti maakunnan kärkien kehittämistä, kilpailukykyä ja osaamisen vahvistamista.

Hakemus on laadittu yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Mukana ovat LAMK, LADEC, LUT, LTP, Muovipoli

Ehdotus (siht.pj.):

Sihteeristö suosittaa vastuuviranomaiselle hankkeen rahoittamista niillä edellytyksillä, jotka säädösten mukaan ovat olemassa rahoittajan arviointikohdassa esitetyin perusteluin.

Sihteeristön päätös 14.3.2016:

Päätösehdotus hyväksyttiin. Puheenjohtajan päätöksellä hanke viedään Päijät-Hämeen yhteistyöryhmän päätettäväksi.

EHDOTUS (siht.):

Päijät-Hämeen yhteistyöryhmä suosittaa vastuuviranomaiselle hankkeen rahoittamista niillä edellytyksillä, jotka säädösten mukaan ovat olemassa rahoittajan arviointikohdassa esitetyin perusteluin.

PÄÄTÖS:

Puheenjohtaja Jari Salosen esteellisyys vuoksi yhteistyöryhmän II varapuheenjohtaja Pekka Savolainen, toimi tämän asiakohdan puheenjohtajana.

Paikalla olleet yhteistyöryhmän jäsenet puolsivat hankkeen rahoittamista. Koska yhteistyöryhmä ei tässä vaiheessa ollut päätösvaltainen, päättivät puheenjohtajat kokouksen jälkeen, että tämä asia kohta päätetään kirjallisella menettelyllä (Yhteistyöryhmän työjärjestys, 17 §).

7. PÄIJÄT-HÄMEEN ELINKEINO- JA KASVULINJAUKSET

Päijät-Hämeen elinkeino- ja kasvulinjauksia on valmisteltu kevään 2016 aikana sidosryhmäyhteistyössä. Päijät-Hämeen elinkeino- ja kasvulinjaukset ohjaavat maakunnan kehittämistoimien kohdentamista.

Yksittäisten elinkeinoiden tai toimialojen sijaan linjaukset tarttuvat ilmiöihin, joilla on merkitystä toimialarajojen yli. Työpaikkoja tai yrityksiä ei ole varaa menettää, joten olemassa olevien liiketoimintakosysteemien kehittäminen on tärkeää. Niiden liepeille voi samalla syntyä uusia yrityksiä. Samaan aikaan tulee kuitenkin tukea riskipitoisiksi uusia avauksia, jotka saattavat ajan myötä kehittyä merkittäviksi taloudellisesti tukijaloiksi. Yksi keino sekä olemassa olevien yritysten kehittämiseen että uusien avauksien synnyttämiseen on teknologisen muutoksen tuomien uusien toimintatapojen ja liiketoimintamallien tutkiminen ja juurruttaminen alueelle.

Alueen korkeakoulujen ja yliopistojen kytkeminen osaksi aluekehittämistä on keskeistä. Erittäin tärkeää on myös sellaisen kulttuurisen ja sosiaalisen ilmapiirin luominen, joka vetää alueelle uusia toimijoita. Kaupunkikulttuurin kehittäminen on osa elinkeinotoimintaa.

Seuraavat strategiset linjaukset ohjaavat Päijät-Hämeen elinkeinokehittämistä ja kasvutoimenpiteitä. Niitä voi soveltaa niin aluekehityshankkeissa, kuntien elinkeinopolitiikassa kuin yrityksissä. Strategisia tavoitteita sovelletaan ja tulkitaan koko ohjelmakauden läpi ketteryden turvaamiseksi. Konkreettisista keinoista päätetään erikseen.

- Uusia teknologioita ja niihin liittyviä toimintamalleja kokeillaan ja otetaan käyttöön
- Markkinalähtöisyys otetaan vakavasti
- Otetaan myös riskejä tarttumalla uusiin mahdollisuuksiin
- Ympäristö otetaan huomioon
- Yrittäjyydestä ja uusista työn muodoista ratkaisu työllisyysasteen nostoon
- Tekemisen henki luo vetovoimaa

Nykytilanne, haasteet ja linjaukset on esitelty tarkemmin tausta-aineistona olevassa: Päijät-Hämeen elinkeino- ja kasvulinjaukset 2016–2020.

Maakuntahallitus on käsitellyt asiaa 7.3.2016.

EHDOTUS (pj.):

Merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Merkittiin tiedoksi.

8. PÄIJÄT-HÄMEEN ENNAKOIDUN RAKENNEMUUTOKSEN VARAUTUMISSUUNNITELMA 2016

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää 23.11.2015 päivätyllä kirjeellä maakuntien liitoilta maakuntaohjelman toimeenpanosuunnitelman tarkistamista liittämällä siihen varautumissuunnitelman.

Ennakoidun rakennemuutoksen (ERM) hallinta tarkoittaa elinkeinoja aktiivisesti uudistavaa toimintatapaa. AIKO-ohjelma kannustaa alueen omiin vahvuuksiin perustuvaan erikoistumiseen ja kokeiluihin. Keskeisessä roolissa ovat elinkeinojen ja yritystoiminnan uudistuminen, kasvu ja kansainvälistyminen sekä työllisyyttä ja yritystoimintaa edistävät kokeilut.

Valmistelussa oleva maakunnallisen elinkeino- ja kasvukehittämisen (strategia) linjaukset tukivat ERM-valmisteluprosessia.

Asiaa on tutkittu jo Päijät-Hämeessä ENNE-projektissa vuosina 2011–2013. Alueen resilienssin (muutosjoustavuuden) keskeiset osatekijät koostuvat elinkeino-, koulutus-, työllisyys- ja innovaatiopolitiikan osatekijöistä. Elinkeino- ja yritysrakennetta kuvaavien mittareiden mukaan Päijät-Hämeen toimialarakenne on monipuolinen (Päijät-Häme 3.), mutta monen muun osatekijän kohdalta heikko.

Alueen työttömyys on ollut kasvussa ja tavoitteena on pitää teollisuuden muuntuvat työpaikat alueella ja kasvattaa työpaikkamäärää nykyisestä. Alueen koulutustaso on valtakunnallista keskiarvoa matalampi ja alueen korkeakoulutuksen paikkojen vähäinen määrä on yksi suurimmista haasteista. Korkeakoulutuksen volyymin heikkous näkyy myös matalamman TKI-tuloksellisuuden ja -rahoituksen mittareissa.

Päijät-Hämeen riskialueiden tunnistamiseen ja riskeihin varautumiseen on tunnistettu osa-alueita. Alueen muutoskyky on pitkälti teollisuuden menestyksen varassa. Teollisuuden pitää pysyä kilpailukykyisenä ja sen on kyettävä seuraamaan teknologista kehitystä. Alueen uusien yritysten netto-perustantaa tulee vahvistaa verkostoyhteistyössä. Alueella tulee arvioida pienten toimialojen kasvun mahdollisuuksia ja uusia avauksia.

Päijät-Hämeen AIKO-ohjelma keskittyy tulevaisuuden teknologioiden hyödyntämiseen ja elinkeinolahtoiset ekosysteemien kehittämiseen (esitys 590.000 euroa). Keskeistä on myös vahvistaa alueen uuden työn tekemisen ja yrittäjyyden mekanismeja Heinolan ja Lahden seuduille (esitys 490.000 euroa).

AIKO-ohjelman toteuttaminen on laajaa verkostomaista työtä, jolla kokeilujen kautta saadaan kestävyttä muutoshasteisiin.

Päijät-Hämeen ennakoidun rakennemuutoksen varautumissuunnitelma 2016 on listan [taustaineistona](#).

Maakuntahallitus on käsitellyt asiaa 7.3.2016 ja yhteistyöryhmän sihteeristö 14.3.2016.

EHDOTUS (siht.):

Yhteistyöryhmä hyväksyy Päijät-Hämeen ennakoidun rakennemuutoksen varautumissuunnitelman 2016.

PÄÄTÖS:

Paikalla olleet yhteistyöryhmän jäsenet hyväksyivät päätösehdotuksen.

9. YHTEISTYÖRYHMÄN JÄSENTEN JA VARAJÄSENTEN VAIHTUMINEN

Päijät-Hämeen maakuntahallitus on 16.11.2015 nimennyt yhteistyöryhmän jäseneksi Elina Moision Elinkeinoelämän keskusliitosta Jaakko Väyrysen tilalle ja yhteistyöryhmän varajäseneksi Matti Seppänen Etelä-Hämeen luonnonsuojelupiiristä Heikki Niinimäen tilalle.

Maakuntahallitus nimesi 14.12.2015 Elinkeinoelämän keskusliiton varajäseneksi Jukka Lempiäisen Raimo Hovin tilalle ja MTK Häme ry:n varajäseneksi Päivi Rönnin Jukka-Pekka Katjan tilalle. Lisäksi maakuntahallitus nimesi 15.2.2016 Hämeen kauppakamarin edustajaksi Jussi Eerikäisen Kirsi Aaltion tilalle.

EHDOTUS (pj.):

Merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS:

Merkittiin tiedoksi.

10. TIEDOKSISAANTIASIAT

10.1. Tausta-aineistona sihteeristön hyväksymät rahoituspäätökset 26.11.2015 ja 14.3.2016.

11. MUUT ASIAT

Mahdollinen kehittämis- ja hanke-ekskursio maakunnan kohteisiin yhteistyöryhmän jäsenille ja varajäsenille loppukesällä 2016, esimerkiksi Elonkorjuukierros Heinola-Hartola-Sysmä-Asikkala.

12. YHTEISTYÖRYHMÄN SEURAAVA KOKOUS

EHDOTUS (pj):

Päijät-Hämeen yhteistyöryhmän seuraava kokous pidetään tiistaina 27.9.2016 klo 9.00.

PÄÄTÖS:

Yhteistyöryhmän seuraava kokous päätettiin pitää tiistaina 20.9.2016 klo 9.00 Lahden kaupungintalolla.

13. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 10.44.